

Нечипорук М. Ю., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Філик Н. В., к.ю.н., доцент

МІЖНАРОДНЕ ЗАКОНОДАВСТВО В СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Кожна країна потребує розвиненої та добре налагодженої системи інтелектуальної власності, що сприятиме досягнення високого економічного і соціального рівня й підвищення добробуту різних верств суспільства. Крім того, охорона інтелектуальної власності сприяє використанню і подальшому розвитку місцевих винахідницьких та творчих талантів і досягнень, підтриманню і зберіганню національного потенціалу у сфері інтелектуальної діяльності. Тому, у сучасних умовах право інтелектуальної власності є предметом охорони не лише в національному, а й в міжнародно-правовому аспекті.

З метою гарантування охорони інтелектуальної власності своїх громадян в іноземних державах було запроваджено міжнародну охорону права інтелектуальної власності. Вже у XIX ст. були розроблені і підписані перші конвенції, спрямовані на захист інтелектуальної власності. З науково-технічним прогресом збільшувалося коло об'єктів, які підлягали правовій охороні. Це зумовлювало потребу нових форм міжнародно-правової охорони права інтелектуальної власності [1].

Як наслідок, у 1967 р. була створена Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) шляхом підписання Стокгольмської конвенції 1967 р. ВОІВ є спеціалізованою установою Організації Об'єднаних Націй, на сьогодні в ній перебуває 155 держав.

Нині наша країна є учасником 19 договорів, які адмініструє ВОІВ, а також учасницею Міжнародного союзу з охорони нових сортів рослин та учасницею Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності [2].

Серед джерел міжнародного права щодо захисту авторських прав виділяють наступні Конвенції: 9 вересня 1886 р. в Берні було прийнято Бернську конвенцію про охорону літературних і художніх творів; Всесвітня конвенція про авторське право була прийнята 6 вересня 1952 р. в Женеві; Договір ВОІВ про авторське право (ДАП) укладено в Женеві 20 грудня 1996 р.

З міжнародних джерел, які регулюють суміжні права, виділяють наступні: Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення; у 1972 р. було прийнято Женевську конвенцію про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм; Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники, була прийнята у 1974 р.; Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ) укладено 20 грудня 1996 р.

Система міжнародних джерел патентного права складається із наступних найважливіших актів: Паризька конвенція про охорону промислової власності прийнята в Парижі 20 березня 1883 р.; Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для цілей патентної процедури укладено в 1977 р.; Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків прийнята в рамках Паризької конвенції 6 листопада 1925 р.; Страсбурзьку угоду про Міжнародну патентну класифікацію прийнято в 1971 р.; 8 жовтня 1968 р. було укладено Локарнську угоду про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків; Угода з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (ТРІПС) укладена в 1994 р.

Поряд з міжнародно-правовими документами питання охорони інтелектуальної власності передбачено і в окремих національних законах про міжнародне приватне право.

Слід відзначити, що міжнародно-правові договори мають вплив на формування національного законодавства в царині регулювання інтелектуальної власності. Країна-учасниця договору повинна привести своє законодавство у відповідність до положень міжнародної угоди. Зокрема, в Україні нормативною основою регулювання коментованих відносин є закони України «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» тощо. У ЦК України міститься книга четверта «Право інтелектуальної власності», в якій передбачені норми, покликані регулювати відносини зі створення, передання та охорони об'єктів інтелектуальної власності. ГК України також регламентує відносини у сфері інтелектуальної власності. Він містить главу 34 «Правове регулювання інноваційної діяльності», в якій йдеться про особливості здійснення прав інтелектуальної власності у господарській сфері [1].

Отже, міжнародно-правова охорона прав інтелектуальної власності безпосередньо пов'язана з національним правопорядком, а

також формує його основні засади з позицій вимог міжнародного приватного права.

Література

1. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://lib.mdpu.org.ua/e-book/garotiy_intelect /kurs/ t8.htm](http://lib.mdpu.org.ua/e-book/garotiy_intelect/kurs/t8.htm).

2. Ромашко А. Класифікація основних міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності / А. Ромашко, І. Верба, Я. Лемберг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///C:/Users/Admin/ Downloads/ Triv_2014_2_5. pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/Triv_2014_2_5.pdf).

УДК 347.824:001.12/.18(477)(043.2)

Оленюк А. А., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Омельченко Г. В., асистент

РОЗВИТОК ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ В УКРАЇНІ

Україна відкрила для себе нові горизонти в галузі цивільної авіації у 1991 році, коли здобула незалежність. Попередній етап розвитку у теренах колишнього СРСР багатий здобутками, пов'язаними з цивільною авіацією, яку Україна почала розвивати на початку ХХ століття. Нова доба в історії цивільної авіації України розпочалася зі створення у жовтні 1992 року державного органу регулювання авіаційної діяльності – Укрaviaції, що співпало із започаткуванням ринкових відносин у цивільній авіації. Була дана свобода ініціативи, створенню нових національних авіакомпаній різноманітних форм власності. Завдяки цьому авіації України вдалося уникнути повного краху в умовах різкого падіння обсягів перевезень на внутрішньому ринку, обмеженого правового поля для виконання міжнародних польотів [3, с. 67].

25 березня 1992 року виходить постанова Кабінету Міністрів України «Про створення Державної адміністрації авіаційного транспорту України». Протягом 20 років незалежності України центральному органу виконавчої влади з питань цивільної авіації неодноразово змінювали назву та завдання, а також змінювалось підпорядкування відомства та його керівництво.

Державна авіаційна служба України (Державіаслужба України) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через